

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİNİN AKADEMİK TEŞVİK PERFORMANSI AÇISINDAN ANALİZİ

Çoşkun Polat*, Mehmet Ali Akkaya**

Öz

Bilgi, insanoğlunun 30 bin yılı aşkın evriminde ona eşlik eden ve bilgi çağı olarak tanımlanan günümüze ulaşmasına önemli katkı veren unsurlardan biridir. Bilginin sistematikleşmesi ise bilimle birlikte disiplinleri de insanın hayatına katmıştır. Bilgi ve bilim, günümüzde de bireyler, toplumlar ve uluslar için katma değer yaratan, rekabet avantajı sağlayan asıl dinamiklerdir. Bilgi ve bilim işbirliğinin en nitelikli olması beklenen organizasyonlardan biri de üniversitelerdir. Üniversiteler bilgi ve bilim üretiminin sürekliliği esası ile hizmet verirler. 2015 yılı içinde üretilen akademik çalışmaları içerecek biçimde yürürlüğe giren ve her yıl için ayrı bir değerlendirme getiren “Akademik Teşvik” uygulaması da üniversiteleri söz konusu esas doğrultusunda motive etmek, Türkiye’nin bilimsel yayın üretiminin nitelik ve nicelik olarak gelişmesini sağlamak ve nitelikli bilimsel çalışmalar üretme konusunda akademisyenleri özendirmek amacı ile hayata geçirilmiştir. Bu çalışmada, iki yılı geride kalan Akademik Teşvik uygulamasının Çankırı Karatekin Üniversitesine yansımalarının, uygulamanın üniversite akademisyenleri üzerinde yarattığı motivasyonun ve genel olarak uygulamaya yaklaşımın değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Şüphesiz Akademik Teşvik uygulaması akademisyenler için bir motivasyon ve bilimsel çalışmalar konusunda bir tazelenme yaratmıştır. Ancak geride kalan iki yıllık deneyim, uygulamanın eleştirilen, motivasyon düşürücü ve işlevsel bulunmayan yanlarının olduğunu da göstermiştir. Uygulamanın tüm paydaşlarının görüş, öneri ve eleştirilerinin dikkate alındığı bir revizyon uygulamanın başarısını ve saygınlığını artıracak, bilimsel bilgi üretim düzeyimizin yükselmesini sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, bilgi üretimi, bilim, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Akademik Teşvik

* Prof. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, polatcoskun@gmail.com, Yazar ORCID numarası: [0000-0003-2508-7459](https://orcid.org/0000-0003-2508-7459)

** Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, mali7akkaya@gmail.com, Yazar ORCID numarası: [0000-0003-2496-7315](https://orcid.org/0000-0003-2496-7315)

EVALUATION OF ÇANKIRI KARATEKİN UNIVERSITY IN TERMS OF PERFORMANCE OF ACADEMIC INCENTIVE PROGRAM

Çoşkun Polat, Mehmet Ali Akkaya

Summary

Knowledge has accompanied him in the evolution of humankind over thirty thousand years, and one of the major factors that lead humankind to these days that is defined information age. Systematization of information added disciplines as well as science to people's life. Information and science are today's main dynamics that create competitive advantage and added value for individuals, societies and nations. One of the organizations that is expected to have quality collaboration between information and science is universities. Universities service with the principle of continuity of production of information and science. "Academic incentive" arranged in a way that it will include academic studies produced in 2015 and has different evaluation for each year, came into effect with the purpose of motivating universities in direction of the principle stated, ensuring development on quality and quantity of Turkey's scientific publication and encourage academicians to produce quality scientific work. Aim of this paper is to evaluate Academic incentive's reflection to Çankırı Karatekin University, motivation that it created amongst academicians and in general to evaluate the approach to this application. Without a doubt, "Academic incentive" application created motivation for academicians and made a refreshing effect for academic works. However, two years' experience with this application showed that, it has sides that criticized, dysfunctional and have negative effect on motivation. A revision made with taking all partners' view, suggestion and criticism into consideration would make application more successful, prestigious and would increase our level of scientific information production.

Keywords: Information, information production, science, Çankırı Karatekin University, Academic Encouragement

Giriş

İnsanoğlunun geride bıraktığı toplumsal yapıları belirleyen asıl unsur bu toplumların uygarlık düzeyleri olmuş ve her toplum kendi dinamiğini yaratmış, söz konusu dinamik de değişimin katalizörü olmuştur. Ancak bazı unsurlar vardır ki onlar her çağın, toplumsal yapının ve uygarlık düzeyinin temel dinamiği olma ayrıcalığına sahip olagelmışlerdir. Bilgi ve bilim, bu türden bir kimliğe sahip unsurların listesinin en başında yer alır. Toplumsal olarak geride kalan tüm zamanlardan daha çok bilginin kılavuzluğunda hareket edilen günümüz *bilgi toplumunda* tam anlamıyla bilgiye dayalı toplumsal, sosyal ve ekonomik bir hayat yaşanmaktadır. Bilgi çağında açık ara en önemli güç ve rekabet avantajı unsuru olan bilgi, en çok bilim ve teknoloji aracılığı ile insanların hayatına dokunurken, en fazla da bilim ve teknolojiden beslenmektedir.

Bilginin insanlığı büyüten ve aynı zamanda kendi hinterlandının da gelişmesini sağladığı mecralardan biri de bilimsel bilginin en önemli ev sahiplerinden biri olan üniversitelerdir. Akademisyen, akademik bilgi, akademik bilgi üretimi ve akademik kurum üzerinde yaşam bulan bilimsel bilgi birey, toplum ve ulusların gelişimi ve refahı açısından son derece önemlidir. Üniversitede bilgi üretiminin sürekli kılınması, geliştirilmesi, bu yöndeki çabaların desteklenmesi ve bilgi üreticilerinde bilgi üretimi açısından motivasyon yaratılması üniversitelerin yanı sıra, içinde yer aldığı toplumun ve ulusun refahı açısından da son derece önemlidir.

İlk olarak 2016 yılı Şubat ayında ödemesi yapılan Akademik Teşvik uygulaması, ülkemizdeki akademik kurumlar ve akademisyenlerin temelde bilgi üretme anlamına gelen akademik faaliyetlerini desteklemek, bu konuda motivasyon yaratmak ve böylece ulusal bilgi üretim düzeyini arttırmak için hayata geçirilmiştir. 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nda, 2014 yılında yapılan düzenlemeyle getirilen bu uygulama ile; "yükseköğretim alanında nitelikli insan gücüne sahip olmak için meslek olarak akademisyenliğin cazibesinin artırılması, akademisyenlerin daha fazla bilimsel çalışma ve araştırma yapmalarının teşvik edilmesi ve bu doğrultuda yükseköğretim kurumlarında görev alan kapsama dâhil öğretim elemanlarının mali haklarının önemli ölçüde iyileştirilmesi" amaçlanmıştır (Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik...,

2014). Devlet üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarının yaptıkları bilimsel yayınlara ilişkin teşvik ödemeleri 2015 yılında çıkarılan bir Yönetmelik gereği 2016 yılında gerçekleşmiştir (Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği, 2015). İlk uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi için Aralık 2016 tarihinde yeni bir Yönetmelik yayınlanmış (Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği, 2016) ve 2017 yılı ödemeleri bu yeni yönetmelik hükümlerine göre yapılmıştır. Akademik teşvik yönetmeliği; devlet yükseköğretim kurumu öğretim elemanlarının dokuz faaliyet türünden akademik teşvik puanlarının hesaplanmasını ve bu puanlara göre teşvik ödemesi almalarını düzenlemektedir. Öğretim elemanlarının performansları dokuz faaliyet türünde puanlanmıştır. Bu faaliyet türleri; *proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıf, tebliğ ve ödül*dür. Bir öğretim elemanının teşvikten yararlanabilmesi için yukarıdaki dokuz faaliyet türünden en az 30 puan alması gereklidir. Akademik teşvik puanlarının hesaplanmasında en yüksek puan sınırı 100'dür. Yönetmelikle öğretim elemanlarının birden fazla alanda faaliyet göstermelerini sağlamak amacıyla, her bir faaliyet alanından alabileceği puan 30 puanla sınırlandırılmıştır.

Bu çalışmada, iki yılı geride kalan akademik teşvik uygulamasına ilişkin olarak Çankırı Karatekin Üniversitesinin akademik performansının analiz edilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu amaç ve üniversitenin birimleri ile etkinlik alanları doğrultusunda bazı başlıklar belirlenerek, bu başlıklarda ayrıntılı karşılaştırmalar yapılmıştır. Araştırma sonuçlarının Çankırı Karatekin Üniversitesi bünyesinde bu konuya ilişkin farkındalığı arttıracak değerlendirilmektedir. Yaratılacak farkındalığın kurumda akademik bilgi üretimi ve akademik performans adına yeni bir motivasyon kaynağına dönüşmesi ise çalışmanın nihai hedefidir.

Bulgular ve Değerlendirme

Çankırı Karatekin Üniversitesinin akademik performansı, kurumun birimleri ve etkinlik alanları gözetilerek 9 alt başlıkta ve kamu ile paylaşılan veriler doğrultusunda ortaya konulmuştur. Bu kapsamda öncelikle Çankırı Karatekin Üniversitesinin Akademik Teşvik puan ortalamasının ülke geneli içindeki yeri verilmiş, ardından akademik performans ile akademik unvan ilişkisi ortaya konulmuştur. Daha sonra üniversite bünyesinde hizmet veren akademik birimlerin

performansları akademik puan aralıkları da dikkate alınarak karşılaştırılmıştır. Ardından, ülke genelindeki yaygınlık düzeyleri ve üniversite içindeki nicel büyüklükleri dikkate alınarak seçilen 4 fakültenin Türkiye’deki akademik puan bilgileri kamu ile paylaşılan diğer üniversitelerdeki fakülteler arasındaki yerine dikkat çekilmiştir.

Tablo 1. Üniversitelerin Akademik Teşvik Puanı Ortalamaları

Üniversite	Ort.	Sayı	Üniversite	Ort.	Sayı
Ege	62,5	1587	Erzincan	54,3	237
Çukurova	61,5	883	Cumhuriyet	54,1	565
Adana B. ve Teknoloji	61,3	73	Bingöl	54,0	144
Abdullah Gül	60,7	43	Siirt	53,9	122
Kilis 7 Aralık	60,4	111	Ağrı İbrahim Çeçen	53,8	102
Kırşehir Ahi Evran	60,2	288	Yüzüncü Yıl	53,6	476
Karamanoğlu	60,1	159	Aksaray	53,5	284
Harran	59,9	308	Dokuz Eylül	53,5	1317
İskenderun Teknik	59,2	89	Sinop	53,4	152
Kastamonu	58,5	252	Bilecik Şeyh Edebali	53,4	164
Selçuk	58,5	1215	Yalova	53,3	99
İYTE	58,4	163	Karabük	53,2	304
KTÜ	58,0	901	Recep Tayyip Erdoğan	53,1	306
Gebze Teknik	58,0	251	Kocaeli	53,0	611
Amasya	57,3	141	Batman	52,6	144
K. Sütçü İmam	57,3	390	Gümüşhane	52,5	183
İnönü	57,1	634	Mustafa Kemal	52,5	305
Gaziosmanpaşa	57,0	427	Iğdır	52,1	66
İstanbul	57,0	2019	Trakya	51,8	548
Atatürk	56,9	1118	Dumlupınar	51,7	331
Sakarya	56,8	959	Bozok	51,7	171
Kâtip Çelebi	56,8	282	Adıyaman	51,6	243
Sağlık Bilimleri	56,7	91	Mersin	51,6	562
Medeniyet	56,7	214	Adnan Menderes	51,0	668
Ankara Y. Beyazıt	56,4	378	Hakkâri	50,3	30
Süleyman Demirel	56,3	764	Bitlis Eren	50,2	102

Çanakkale 18 Mart	56,3	624	Nevşehir Hacı Bektaş	49,6	180
Eskişehir Osmangazi	56,3	609	Bandırma 17 Eylül	49,4	34
Giresun	56,1	283	Çankırı Karatekin	49,2	203
Munzur	56,0	89	Muş Alparslan	49,2	96
Dicle	55,9	542	Akdeniz	48,9	662
Kafkas	55,9	261	Kırklareli	47,9	141
Marmara	55,7	1112	Alanya A. Keykubat	47,7	36
Gazi	55,6	1870	Osmaniye Korkut Ata	46,6	45
Bartın	55,6	200	Ondokuz Mayıs	46,4	638
Bursa Teknik	55,5	87	Mimar Sinan	46,3	220
Uşak	55,5	263	Ankara Sosyal Bilimler	46,2	36
Uludağ	55,5	884	Niğde	45,8	159
Mehmet Akif	55,4	286	Ordu	45,0	159
Namık Kemal	54,9	407	Mardin Artuklu	44,6	83
Artvin Çoruh	54,9	133	Şırnak	42,4	32
			Genel Ortalama	57,4	3235
					0

Devlet üniversitelerinde 2016 yılı bilimsel faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan 2017 yılı akademik teşvik puanları üzerine 82 üniversiteden elde edilen veriler doğrultusunda yapılan ilk değerlendirme üniversitelerin puan ortalamalarıdır. Tablo 1'e göre araştırmaya dâhil edilen üniversitelerin akademik puan ortalamasının 57,4 olduğu görülmektedir. Ege (62,5), Çukurova (61,5) ve Adana Bilim ve Teknoloji (61,3) üniversiteleri en yüksek ortalamaya sahip ilk üç üniversite iken, Ordu (45,0), Mardin Artuklu (44,6) ve Şırnak (42,4) üniversiteleri en düşük ortalamaya sahiptirler. 2000 yılından sonra kurulan ve "yeni nesil üniversiteler" olarak tanımlanan üniversitelerden biri olan Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin listede ilk üçte yer alması dikkat çekicidir. 2015 yılı bilimsel faaliyetleri esas alındığında listede en yüksek akademik teşvik puan ortalaması olan kurumlar ise 50-55 puan aralığında yer alan Ege (2000 yılından önce kurulan) ve Abdullah Gül (2000 yılından sonra kurulan) üniversiteleridir (Karadağ ve Yücel, 2016: 5-6). 2016 yılı akademik faaliyetleri ile, 2015 yılına göre %9'luk bir artışla, 49,2'lik akademik puan ortalaması yakalayan Çankırı Karatekin Üniversitesi bu puan ile

listenin 70'inci sırasında yer alabilmiştir. Akdeniz, Ondokuz Mayıs ve Mimar Sinan gibi kendisinden çok daha köklü bir geçmişe sahip olan üniversitelerden öncede yer alsa da, Çankırı Karatekin Üniversitesinin 57,4 olan ulusal akademik puan ortalamasının oldukça altında kaldığı görülmektedir. Bu tablo 2006 ve 2007 yılında kurulan ve hedefleri ile yeterlilik düzeyleri Karatekin Üniversitesine daha yakın olması beklenen diğer üniversiteler arasında bir karşılaştırma yapıldığında çok farklı değildir. Çünkü sözü edilen tarihlerde öğrenci alamaya başlayan üniversitelerin %73'ü, akademik puan ortalaması listesinde Çankırı Karatekin Üniversitesinin önde yer almaktadır.

Tablo 2. Unvanlara Göre Puan Ortalamaları

Unvan	Ortalama	Kişi Sayısı	Toplam	Oran %
Prof. Dr.	60,65	6772	12571	53,9
Doç. Dr.	58,50	5487	8985	61,1
Arş. Gör.+(Dr.)	58,33	4992	31235	16,0
Yrd. Doç. Dr.	54,35	9106	20605	44,2
Öğr. Gör.+(Dr.)	53,48	1743	12641	13,8
Uzman+(Dr.)	50,97	262	2393	10,9
Okutman +(Dr.)	48,95	266	4879	5,5
Unvan Belirtilmeyen	55,07	3722	--	--
Genel Toplam		32350	93309	34,7

Araştırma kapsamında 7 farklı akademik unvandan 28.627 akademisyenin yanı sıra bazı üniversitelerin konuya ilişkin bilgi paylaşım tercihlerinden dolayı unvanı belirlenemeyen 3722 akademisyenin akademik teşvik puanları değerlendirilmiştir. 2015 yılı verileri ile 2016 yılında akademik teşvik uygulamasından yararlanan akademisyen sayısı ise 25.988'dir (Karadağ ve Yücel, 2017: 6). Bu alanda genel toplamda yaşanan 6361 kişilik artış, akademik teşvik uygulamasının akademi dünyası için ciddi bir motivasyon unsuru oluşturduğunu göstermektedir. Ancak üniversitelerin paylaştığı verilerde teşvik uygulamasında akademik puana karşılık gelen bilimsel faaliyetlerin içeriklerine ilişkin bilgiler yer almadığı için söz konusu akademik çalışmaların niteliği hakkında fikir sahibi olmak olanaklı değildir. 60,65'lik akademik puan ortalaması ile listenin ilk

sırasında yer alan profesör unvanlı akademisyenler aynı zamanda araştırmancının sınırlılıkları kapsamında üyesi en çok ikinci akademik unvan grubunu oluşturmaktadır. Ülkemiz üniversite sistemi içinde akademik personel sayısı açısından görece çok daha az sayıda istihdam edilen uzman ve okutmanlar dışında en sınırlı grubu oluşturan doçent unvanlı akademisyenler, araştırmada ele alınan üniversitelerde yer alan toplam kadro dikkate alındığında, profesörlerle birlikte %50 oranını aşabilen diğer grubu oluşturmaktadır (Yükseköğretim Kurulu Yükseköğretim Bilgi Yönetimi Sistemi, 2017). Bu oran son dönemde ülke gündemine taşınan tartışma konularından biri olan yardımcı doçentler¹, öğretim görevlileri, araştırma görevlileri ve uzmanlarda %50'nin gerisindedir. Çalışma kapsamındaki üniversitelerde toplam mevcudun sadece %5,5'i akademik teşvik uygulamasından yararlanabildiği görülen okutman grubu akademisyenler ise söz konusu nitelik açısından listenin son sırasında yer almaktadır. Bazı üniversitelerin akademik performans bilgilerini kamu ile paylaşırken personelinin akademik unvanını belirtmeye gereksinim duymaması nedeni ile akademik teşvik puanı bilinmesine karşın hangi unvana sahip olduğu bilinmeyen 3722 akademisyen vardır ve toplam akademisyen sayısının %10'undan fazla olan bu rakam son derece dikkat çekicidir. Çankırı Karatekin Üniversitesi de söz konusu üniversitelerden birisidir. 2016 yılı için 203 personeli akademik teşvik uygulamasından yararlanan üniversitenin kamu ile paylaşılan akademik teşvik performansında akademisyenlerin unvanlarına yer verilmemiştir. Ancak bu çalışmada Karatekin Üniversitesi personeli olarak akademik teşvikten yararlanan akademisyenlerin unvan bilgileri ayrıca derlenmiş ve veriye dönüştürülmüştür.

Tablo 3. Fakültelerin ortalamaları

Fakülte	Sayı	Ortalama
Edebiyat	40	43,69
Eldivan Sağlık Hizmetleri MYO	4	42,98
Fen	42	61,29

¹ Yardımcı Doçent unvanı, 21 Şubat 2018 tarihinde TBMM'de alınan kararla kaldırılmış olmasına karşın, gerek çalışmanın hazırlandığı, gerekse akademik teşvik verilerinin kamu ile paylaşıldığı dönemde söz konusu unvan kullanılıyor olduğu için bu biçimi ile korunmuştur.

Güzel Sanatlar	19	48,72
İktisadi ve İdari Bilimler	25	39,21
Kızılırmak MYO	3	53,60
Mühendislik	20	53,33
MYO	6	38,95
Orman	18	52,43
Peyzaj Mimarlığı	6	40,80
Rektörlük	1	30,00
Sağlık Bilimleri	12	49,65
Yapraklı MYO	7	46,11
Genel Toplam	203	49,25

Tablo 3'te de görüldüğü gibi, Çankırı Karatekin Üniversitesinin akademik teşvikten yararlanmaya hak kazanan 203 akademisyeni kurum içinde farklı 13 birimde görev yapmaktadır. 2015 yılında henüz kurulmamış olan Sağlık Bilimleri Fakültesi değerlendirmeye alınmazsa, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile doğrudan rektörlüğe bağlı hizmet veren akademisyen grubunun dışında kalan tüm akademik birimler, bir önceki yıla göre akademik puan ortalamalarını yükseltmiştir. 42 akademisyeni teşvikten yararlanan ve en kalabalık birimi oluşturan Fen Fakültesi aynı zamanda yakaladığı 61,29'luk akademik performans ortalaması ile de üniversitenin başarılı fakültesi konumundadır. 40 akademisyenle katılımcı sayısı açısından lisenin 2'nci sırasında yer alan Edebiyat Fakültesinin akademik puan ortalaması ise 43,69'dur. 39,21 akademik puan ortalamasına sahip olan İktisadi İdari Bilimler Fakültesinden 25 akademisyen teşvikten yararlanma hakkı elde ederken, Mühendislik Fakültesinde bu sayı 20'dir. Çankırı Karatekin Üniversitesinin akademik teşvikten yararlanan en kalabalık birimlerini oluşturan bu fakültelerin her biri, bilgileri kamu ile paylaşılan diğer üniversitelerin aynı birimleri içinde ayrıntılı olarak ayrıca ele alınmıştır. Üniversitede doğrudan rektörlüğe bağlı olarak görev yapan 1 akademisyen ayrı tutulacak olursa, 3 akademisyenin akademik teşvik almaya hak kazandığı Kızılırmak Meslek Yüksekokulu ile 4 akademisyenin akademik teşvikten yararlandığı Eldivan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu,

uygulamadan yararlanan personelin en az olduğu kurumlardır. Fen Fakültesinin yanı sıra sadece 3 fakülte/yüksekokul 50 akademik puan ortalamasını aşabilmiştir. Bunlar sırasıyla Kızılırmak Meslek Yüksekokulu (53,60) ile Mühendislik (53,33) ve Orman (52,43) fakülteleridir. Burada dikkat çekici olan, akademik yeterlilikleri ve eğitim kaliteleri sıkça tartışma konusu olan meslek yüksekokullarından birinin akademik teşvik puan ortalaması listenin 2'nci sırasında yer almasıdır. Diğer yandan, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Meslek Yüksekokulu ile birlikte 40 akademik puan ortalamasının altında kalan 2 akademik birimden biridir.

Tablo 4. Unvanlara Göre Puan Aralıkları

Unvan/Puan Aralığı	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
Profesör	3	4	2	1	1	1	2
Doçent	11	6	7	5	5	-	3
Yardımcı Doçent	42	31	15	15	6	4	1
Arş.Gör.Dr.	1	-	-	-	-	-	-
Arş.Gör.	7	2	6	1	1	-	1
Öğr.Gör.	9	4	2	2	-	-	-
Uzman	2	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam	75	47	32	24	13	5	7

Akademik teşvikten yararlanan 203 Çankırı Karatekin Üniversitesi akademisyeninin unvanlarını esas alan puan aralığı ilişkilendirmesi Tablo 4'te gösterilmiştir. Üniversite bünyesinde akademik teşvikten yararlanan profesör unvanlı akademisyen sayısı 12'dir ve bu sayı genel toplamın sadece %5,9'una karşılık gelmektedir. Bu akademisyenlerin %58,3'ü üniversitenin genel akademik puan ortalamasının üzerinde bir akademik performans göstermiştir. Teşvik uygulamasından 90-100 aralığında bir performansla yararlanmaya hak kazanan profesör unvanlı akademisyen sayısı ise 2'dir. Üniversite bünyesinde 37 doçent unvanlı akademisyen teşvikten yararlanmaya hak kazanmıştır. Doçent unvanlı akademisyenlerde üniversite genel ortalamasının üzerinde akademik puana ulaşanların oranı ise %54'tür ve bu akademisyenlerin sadece 3'ü 90-100 puan aralığında akademik teşvikten yararlanmaktadır. Yardımcı doçent unvanlı 114 akademisyen, Çankırı Karatekin Üniversitesinin akademik teşvik

uygulamasından yararlanan en büyük grubunu oluşturmaktadır. Yardımcı doçentlerin üniversite genel akademik puan ortalamasını yakalama yüzdesi ise %35,9'dur. Bu grupta yer alan akademisyenlerin %36,8'i 30-39, %27,2'si de 40-49 puan aralığında akademik teşvik performansı gösterebilmiştir. 90-100 puan aralığına erişebilen yardımcı doçent sayısı ise sadece 1'dir. Akademik unvana bağlı yükselmeye önemli bir köşe taşı olan doçentliğe de hazırlanmaları beklenen yardımcı doçentlerin akademik puan aralıklarının düşük olması son derece dikkat çekicidir. Üniversite bünyesinde akademik teşvikten yararlanan 19 araştırma görevlisi, 17 da öğretim görevlisi bulunmaktadır. Araştırma görevlilerinin üniversite akademik puan ortalamasını yakalama düzeyi %50'iken, öğretim görevlilerinde bu oran %23,5'te kalmıştır. Her iki unvan türünde sadece 1 araştırma görevlisi 90-100 puan aralığında akademik performans göstermiştir. 2 kişi ile temsil edilen ve en küçük gurubu oluşturan uzman unvanlı akademisyenlerin teşvik puan ortalaması ise 30-39 puan aralığındadır. Çankırı Karatekin Üniversitesi toplam akademik kadrosu dikkate alındığında, tabloda gösterilen dağılımın genel olarak dengeli olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Fakültelere Göre Puan Aralıkları

Fakülte/Puan Aralığı	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
Edebiyat	18	13	4	5			
Eldivan Sağlık Hiz. MYO	1	2	1				
Fen	7	6	9	6	7	2	5
Güzel Sanatlar	8	3	3	3	1		1
İktisadi ve İdari Bilimler	13	10	2				
Kızılırmak MYO		2			1		
Mühendislik	6	4	3	3	2	2	
MYO	5		1				
Orman	6	2	5	2	1	1	1
Peyzaj Mimarlığı	2	4					
Rektörlük	1						
Sağlık Bilimleri	5		3	4			
Yapraklı MYO	3	1	1	1	1		
Genel Toplam	75	47	32	24	13	5	7

Teşvik uygulamasından yararlanan akademisyenlerin akademik puan aralıkları, görevli oldukları akademik birimler de gözetilerek Tablo 5’te serimlenmiştir. Tabloya göre; Çankırı Karatekin Üniversitesinde 90-100 akademik teşvik puanı aralığında yer alan 7 akademisyenin 5’i Fen Fakültesinde görev yaparken, 1’er akademisyen de Orman ve Güzel Sanatlar fakültelerinde görevlidir. 80-89 aralığında akademik teşvik uygulamasından yararlanan 5 akademisyen ise Fen (2), Mühendislik (2) ve Orman (1) fakültelerinin kadrosunda görevlidir. Bu puan aralığı aynı zamanda en az (%2,4) akademisyenin bulunduğu puan aralığıdır. Tabloya bakıldığında, teşvikten yararlanma hakkı elde eden akademisyenlerin %36,9’unun (75 kişi) 30-39 puan aralığında akademik performanslarının olduğu ve bu grubun üniversitedeki en kalabalık kitleyi oluşturduğu görülmektedir. 2016 yılı içinde, Çankırı Karatekin üniversitesinde akademik teşvikten yararlanan akademisyenlerin %23,1’i (47 kişi) 40-49 puan, %15,7’si (32 kişi) 59-59 puan, %11,8’i (24 kişi) 60-69 puan ve %6,4’ü (13 kişi) 70-79 puan aralığına denk gelen akademik bilgi üretimi gerçekleştirmişlerdir. Puan aralıkları dikkate alındığında, popülasyonun genel toplamda çok küçük bir grubu oluşturduğu 80-89 ve 90-100 puan aralığı dışındaki tüm gruplarda akademik puanın artması ile puan aralığında yer alan akademisyen sayısının artması arasında ters bir orantının olduğu söylenebilir. Söz konusu veri ışığında, bu tabloyu akademisyenlerin akademik puan göstergesi minimum puan odaklıdır şeklinde yorumlamak yanılı olmayacaktır. Akademik birim performansları açısından en yüksek ortalamaya sahip olan Fen Fakültesi, bir önceki yıl da aynı başarıyı tekrarlamıştır.

Tablo 6. Mühendislik Fakültesi Sırlama

Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Teş. Alan	Oran (%)	Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Te ş. Alan	Oran (%)
Adana Bil. ve Tek. Abdullah Gül	66,16	58	73	79,5	Namık Kemal	57,09	53	407	13,0
Bursa Teknik İsken. Teknik Munzur	55,66	66	87	75,9	Bartın	59,65	26	200	13,0
Yalova	59,34	52	89	58,4	Ege	70,83	206	1587	13,0
	58,72	44	89	49,4	Yıldırım Beyazıt	55,68	49	378	13,0
	60,84	46	99	46,5	Çukurova	60,10	112	883	12,7
					Uludağ	61,39	112	884	12,7

Gümüşhane	56,97	63	183	34,4	Mersin	54,44	71	562	12,6
Bil. Şeyh Edebalı Osm.	61,74	50	164	30,5	İstanbul	59,78	254	2019	12,6
Korkut Ata Hakkari	52,09	13	45	28,9	Sinop	70,71	18	152	11,8
Karabük	61,81	8	30	26,7	Trakya	54,66	60	548	10,9
Niğde	56,12	81	304	26,6	Giresun	63,60	30	283	10,6
Bitlis Eren	45,25	41	159	25,8	Akdeniz	57,78	67	662	10,1
Kar. Mehmet Kocaeli	58,18	26	102	25,5	İnönü	63,59	63	634	9,9
Mimar Sinan	68,96	40	159	25,2	Çan. 18 Mart	66,14	62	624	9,9
Alanya A. Keykubat KTÜ	56,57	144	611	23,6	Çankırı Karatekin	53,33	20	203	9,9
Esk. Osmangazi Dokuz Eylül	47,65	51	220	23,2	Kastamonu	66,36	24	252	9,5
Batman	50,87	8	36	22,2	Ondokuz Mayıs	51,29	56	638	8,8
Dumlupınar	62,27	194	901	21,5	Mehmet Akif	59,26	25	286	8,7
Harran	55,24	130	609	21,3	Atatürk	51,11	94	1118	8,4
Kâtip Çelebi Siirt	56,73	276	1317	21,0	Gaziosmanpaşa	53,41	35	427	8,2
N. Hacı Bektaş Bozok	54,42	30	144	20,8	Dicle	54,13	43	542	7,9
K. Sütçü İmam Bingöl	54,71	67	331	20,2	R.Tayyip Erdoğan	49,45	24	306	7,8
Cumhuriyet	62,93	61	308	19,8	Adıyaman	50,30	19	243	7,8
Yüzüncü Yıl	67,86	53	282	18,8	Gazi	55,07	145	1870	7,8
İğdır	70,81	21	122	17,2	Erzincan	56,10	18	237	7,6
Uşak	56,06	30	180	16,7	Ahi Evran	59,83	19	288	6,6
	48,48	28	171	16,4	Muş Alparslan	52,02	5	96	5,2
	63,99	37	261	14,2	Mardin Artuklu	36,90	4	83	4,8
	61,08	20	144	13,9	Kafkas	55,34	18	390	4,6
	57,20	78	565	13,8	Adnan Menderes	56,21	28	668	4,2
	54,60	65	476	13,7	Artvin Çoruh	73,76	5	133	3,8
	49,18	9	66	13,6	Mustafa Kemal	48,10	5	305	1,6
	60,87	35	263	13,3					
					Genel Toplam	57,72	3728	26541	19,1

Üniversitelerin akademik performans düzeylerinin akademik teşvik uygulaması üzerinden gösterilmesinde farklı fakülteler üzerinden de karşılaştırmalar yapılması amaçlanmıştır. Ancak, araştırmanın

kapsamı gözetilerek bu noktada bir sınırlamaya Gerekksinim duyulmuş, Çankırı Karatekin Üniversitesi'nin akademik teşvikten yararlanan akademik personel sayısı en yüksek olan ve diğer üniversitelerle karşılaştırılabilecek dört fakültesi (mühendislik, edebiyat, fen, iktisadi ve idari bilimler) ile sınırlılık belirlenmiştir. Tablo 6'da üniversitelerin mühendislik fakültelerinin akademik teşvik performansları analiz edilmiştir. Fakültenin üniversitenin toplam akademik performansına katkı düzeyi esas alınarak hazırlanan tabloya göre, listenin ilk sırasında %79,5'lik oranla Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi yer almaktadır. Abdullah Gül, Bursa Teknik ve İskenderun Teknik üniversitelerinin listenin zirvesini oluşturduğu dikkate alındığında, mühendislik fakültelerinin üniversitelerin akademik performanslarında daha dominant olduğu görülmektedir. Mühendislik fakültelerinin bünyesinde bulunduğu üniversitelerden bağımsız olarak akademik performansları değerlendirildiğinde ise en başarılı fakülte 73,76 akademik puan ortalaması ile Artvin Çoruh Üniversitesi Mühendislik Fakültesidir. Ege (70,83), Siirt (70,81) ve Sinop (70,71) üniversitelerinin mühendislik fakülteleri, 70 akademik puan ortalamasının aşıldığı diğer fakültelerdir. Hiçbir fakültenin 70 puan ortalamasına ulaşamadığı 2015 yılı akademik performanslarına göre de Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi 60-65 puan aralığı ile en başarılı fakültedir. Üniversitenin akademik teşvikten yararlanmaya hak kazanan personelinin %9,9'unu oluşturan Çankırı Karatekin Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, bu oranla listenin 48'inci sırasında yer almaktadır. Mühendislik fakültelerinin üniversiteden bağımsız akademik başarı ortalamaları esas alındığında ise, Çankırı Karatekin Üniversitesi Mühendislik Fakültesi 53,33'lük ortalama ile 52'nci sıradadır. 2015 yılı akademik performansı ile kıyaslandığında, fakülte ortalaması 45-49 puan aralığında yer alan (Karadağ ve Yücel, 2016: 12-13) Mühendislik Fakültesinin akademik performansını yaklaşık %7 arttırmıştır. Buna karşın, hem fakülte personelinin teşvik alan tüm personel içindeki, hem de fakülte puan ortalamasının diğer üniversitelerin mühendislik fakülteleri arasındaki yerine bakıldığında, Çankırı Karatekin Üniversitesi Mühendislik Fakültesinin %50 çizgisinin gerisinde olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Edebiyat Fakülteleri Sıralama

Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Teş. Alan	Oran (%)	Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Teş. Alan	Oran (%)
Mardin Artuklu	42,05	27	83	32,5	Atatürk	50,04	86	1118	7,7
Osm. Korkut Ata	58,18	13	45	28,9	Uşak	51,38	20	263	7,6
Mimar Sinan	48,50	44	220	20,0	Bozok	54,55	12	171	7,0
Çankırı Karatekin	43,69	40	203	19,7	Mersin	47,60	39	562	6,9
N. Hacı Bektaş	54,92	35	180	19,4	Namık Kemal	45,75	28	407	6,9
Bitlis Eren	41,86	18	102	17,6	Ç. 18 Mart	49,81	42	624	6,7
Muş Alparslan	52,32	16	96	16,7	Mehmet Akif	44,59	19	286	6,6
B. Şeyh Edebali	47,30	27	164	16,5	Gümüşhane	46,76	12	183	6,6
Kastamonu	56,31	40	252	15,9	Cumhuriyet	50,31	37	565	6,5
Bingöl	46,05	22	144	15,3	Akdeniz	49,89	41	662	6,2
Yıldırım Beyazıt	46,65	49	378	13,0	Harran	59,59	19	308	6,2
Ağrı İ. Çeçen	50,62	13	102	12,7	Gazi	52,36	111	1870	5,9
Batman	43,83	16	144	11,1	Trakya	46,39	32	548	5,8
Karabük	50,74	33	304	10,9	Adnan Menderes	57,31	39	668	5,8
Ahi Evran	54,08	31	288	10,8	Mustafa Kemal	48,22	17	305	5,6
K. Mehmet	47,71	17	159	10,7	Artvin Çoruh	34,69	7	133	5,3
Siirt	50,11	13	122	10,7	K. Sütçü İmam	53,66	19	390	4,9
Bartın	39,48	21	200	10,5	Ondokuz Mayıs	55,46	31	638	4,9
Erzincan	59,36	24	237	10,1	İğdir	37,00	3	66	4,5
Amasya	54,06	14	141	9,9	Niğde	40,62	7	159	4,4
Sinop	45,53	14	152	9,2	Dumlupınar	39,77	14	331	4,2
Giresun	63,79	26	283	9,2	Aksaray	39,80	12	284	4,2
Sakarya	69,41	88	959	9,2	Ege	53,29	66	1587	4,2
Munzur	35,71	8	89	9,0	Kocaeli	44,77	25	611	4,1
Katip Çelebi	51,50	25	282	8,9	İnönü	45,45	25	634	3,9
Kafkas	47,19	23	260	8,8	Dokuz Eylül	50,69	45	1317	3,4
R. Tayyip Erdoğan	59,30	26	306	8,5	Uludağ	48,55	30	884	3,4
Yüzüncü Yıl	40,22	40	476	8,4	KTÜ	48,49	29	901	3,2
Ordu	42,19	13	159	8,2	Çukurova	69,64	27	883	3,1
İstanbul	51,67	163	2019	8,1	Abdullah Gül	69,00	1	43	2,3

Adıyaman	42,03	19	243	7,8	Dicle	39,64	12	542	2,2
Gaziosmanpaşa	54,89	33	427	7,7	Esk. Osmangazi	52,87	13	609	2,1
					Genel Toplam	49,52	1911	27771	9,0

Üniversitelerin akademik performansları edebiyat fakülteleri kapsamında değerlendirildiğinde, Mardin Artuklu Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin %32,5'lik oran ile üniversitenin toplam akademik performansına en büyük katkıyı veren fakülte olduğu görülmektedir. Osmaniye Korkut Ata (%28,9) ve Mimar Sinan (%20) üniversiteleri listenin ilk üç sırasını tamamlamaktadır. Bu listenin dördüncü sırasında ise %19,7 temsil oranı ve 40 kişilik temsilci sayısı ile Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yer almaktadır. Bu temsilci sayısı ve oranı Edebiyat Fakültesini, Çankırı Karatekin Üniversitesi akademik teşvik tablosunun da ikinci sırasına koymaktadır. Üniversiteden bağımsız, yalnız fakülteler üzerinden bir değerlendirme yapıldığında ise 69,64 puan ortalaması ile Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinin edebiyat disiplinine dair bölümlerinin fakülteyi en başarılı fakülte kıldığı görülmektedir. Sakarya (69,41) ve Abdullah Gül (69) üniversiteleri en yüksek akademik teşvik puanı ortalamasına sahip diğer kurumlardır. Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ise 43,69'luk puan ortalaması ile bu listede kendisine ancak 51'inci sırada yer bulabilmiştir. Söz konusu veriler, Edebiyat Fakültesi akademisyenlerinin akademik teşvik uygulamasından yararlanan nicel personel açısından Çankırı Karatekin Üniversitesinde ön plana çıktığını, ancak akademik performans çizgisinin diğer üniversitelerin ilgili fakülteleri ile kıyaslandığında vasat düzeyde kaldığını göstermektedir. Edebiyat Fakültesinin 2015 yılı akademik performans ortalamasının 40-45 puan (Karadağ ve Yücel, 2016: 14) aralığında olması da bu tespiti doğrular görünmektedir. 2015 yılı verilerine göre bu alanda en başarılı kurum olan Abdullah Gül Üniversitesi İnsani Bilimler Fakültesinin akademik performansı ortalaması 50-55 puan aralığındadır. 2016 yılı akademik performanslarına göre ise 55 puan ortalamasının üzerinde 12 edebiyat fakültesi vardır. Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin akademik performans rakamları, adeta kurumun diğer edebiyat fakültelerinin gerçekleştirdikleri

atılımın gerisinde kaldığının kanıtıdır. Bu gelişim, akademik teşvik uygulamasının yarattığı motivasyonun doğrudan bir yansıması olarak görünmektedir. Tablo 7'ye göre akademik teşvik almaya hak kazanan 1911 akademisyeni bünyesinde bulunduran edebiyat fakültelerinin akademik puan ortalaması 49,52'dir. 49,52 akademik puan ortalaması mühendislik fakültelerinin oldukça gerisinde kalan edebiyat fakülteleri için bu durumun temel nedeni, mevcut akademik teşvik puanlama sisteminin mühendislik alanına sağladığı olanaklar ve çalışma/araştırma alanı çeşitliliğidir. Söz konusu gerekçenin akademik teşvik uygulaması açısından bağımsız bir araştırma konusu olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 8. Fen Fakülteleri Sıralama

Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Teş. Alan	Oran (%)	Üniversite	Puan	Kişi	Ak.Teş. Alan	Oran (%)
K.oğlu Mehmet	69,69	23	59	39,0	Cumhuriyet	59,60	56	565	9,9
Çankırı Karatekin	61,29	42	203	20,7	Uludağ	56,87	87	884	9,8
Niğde	44,71	31	159	19,5	Batman	57,09	14	144	9,7
Kastamonu	58,11	47	252	18,7	Yüzüncü Yıl	60,42	46	476	9,7
Aksaray	63,82	51	284	18,0	İnönü	62,50	61	634	9,6
Osm. Korkut Ata	64,21	8	45	17,8	Mustafa Kemal	59,94	29	305	9,5
Bitlis Eren	63,00	18	102	17,6	Atatürk	66,39	106	1118	9,5
Esk Osmangazi	59,14	103	609	16,9	Trakya	50,60	50	548	9,1
Adıyaman	59,99	41	243	16,9	Akdeniz	58,37	60	662	9,1
Ağrı İ. Çeçen	62,34	17	102	16,7	Ege	63,15	143	1587	9,0
Bingöl	58,96	24	144	16,7	K. Sütçü İmam	57,08	35	390	9,0
Muş Alparslan	46,91	14	96	14,6	KTÜ	59,11	80	901	8,9
Ahi Evran	63,63	40	288	13,9	Kocaeli	57,59	52	611	8,5
Sinop	54,49	21	152	13,8	Gaziosmanpaşa	67,48	36	427	8,4
B. Şeyh Edebalı	52,02	22	164	13,4	Gazi	59,68	157	1870	8,4
Ç. 18 Mart	60,26	81	624	13,0	Ondokuz Mayıs	44,78	53	638	8,3
Mehmet Akif	62,52	36	286	12,6	Namık Kemal	60,50	30	407	7,4
N. Hacı Bektaş	47,49	22	180	12,2	Sakarya	58,67	67	959	7,0
Amasya	66,09	17	141	12,1	İstanbul	59,71	141	2019	7,0
Ordu	50,42	19	159	11,9	Mersin	59,51	36	562	6,4
Giresun	59,35	33	283	11,7	Artvin Çoruh	37,84	8	133	6,0

Dicle	56,14	61	542	11,3	Mimar Sinan	45,65	13	220	5,9
Bozok	48,86	19	171	11,1	Harran	66,90	18	308	5,8
Erzincan	66,42	26	237	11,0	Adnan Menderes	49,26	38	668	5,7
Kafkas	61,09	28	260	10,8	Bartın	53,65	11	200	5,5
Siirt	59,78	13	122	10,7	Dokuz Eylül	55,00	68	1317	5,2
Uşak	56,67	27	263	10,3	Karabük	53,90	15	304	4,9
R.Tayyip Erdoğan	55,17	31	306	10,1	Abdullah Gül	82,00	2	43	4,7
Dumlupınar	57,65	33	331	10,0	Çukurova	69,27	37	883	4,2
Genel Toplam					58,32	2497	26590	11,3	

Araştırma kapsamında ele alınan üniversitelerin fen fakülteleri dikkate alındığında 58,32 akademik puan ortalaması yakalayan fen fakültelerinin, hem mühendislik hem de edebiyat fakültelerinden daha başarılı bir performans ortaya koydukları görülmektedir. Tablo 8'in düzenlenmesinde asıl kıstas olarak belirlenen fakültenin üniversitenin toplam akademik teşvik performansına katkısı açısından bakıldığında, listenin ilk sırasında %39'luk katkı ile Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Fen Fakültesi yer almaktadır. Çankırı Karatekin (%20,7) ve Niğde (%19,5) üniversiteleri listenin zirvesinde yer alan diğer kurumlardır. Bu temsil oranı, Çankırı Karatekin Üniversitesi Fen Fakültesini üniversite bünyesinde en çok personeli akademik teşvikten yararlanan kurumlar listesinde ilk sıraya çıkarmıştır. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Fen Fakültesi, 69,69 akademik puan ortalaması ile akademik puan sıralamasında, 82,00 puan ortalamasına sahip Abdullah Gül Üniversitesi Doğa Bilimleri Fakültesinin ardından en başarılı ikinci fakülte konumundadır. Çankırı Karatekin Üniversitesi Fen Fakültesi, yakaladığı 61,29'luk puan ortalaması ile fakültelerin üniversitelerden bağımsız performanslarını gösteren listede 17'inci sıradadır. 2016 yılının ilgili verilerinde 50-54 puan (Karadağ ve Yücel, 2016: 15) aralığında yer alan Fen Fakültesi %10'dan fazla bir puan ortalaması yakalayarak bu açıdan üniversitenin en başarılı akademik birimi olmuştur. Bu listede, Fen Fakültesinin önünde yer alan fakültelerin bağlı olduğu üniversitelerin 10 tanesi, yeni bin yıldan sonra kurulan üniversitelerdir. 2016 yılı verilerine göre bir önceki yıl bu alanda akademik performansın zirvesi olan ve tek bir fakültenin erişebildiği 60-65 puan aralığını yakalayan

ve geçen 21 fen fakültesi vardır. Bu fakültelerin 11'i yeni nesil üniversitelerin fakülteleridir. Akademik teşvik uygulamasına ilişkin bu alandaki iki yılın verileri dikkate alındığında hem fakültelerin akademik puan ortalamalarında, hem akademik teşvik uygulamasından yararlanan akademisyen sayısında hem de fakültelerin üniversite genelinde elde edilen akademik paya katkısında ciddi artışların yaşandığı görülmektedir. Uygulamada alınan yol ilerledikçe ve uygulamaya ilişkin deneyimler arttıkça elde edilecek verileri yorumlamak ve karşılaştırmalar geliştirmek çok daha anlamlı olacaktır.

Tablo 9. İktisadi ve İdari Bilimler Sıralama

Üniversite	Ort. Puan	Ak. Teşvik Alan	Toplam Ak.Teş. Alan	Oran (%)	Üniversite	Ort. Puan	Ak. Teşvik Alan	Toplam Ak.Teş. Alan	Oran (%)
Kar. Mehmet Ban. 17 Eylül	52,64	28	59	47,5	Mehmet Akif Trakya	55,44	18	286	6,3
A.A. Keykubat Yalova	41,15	11	36	30,6	Çan. 18 Mart İstanbul	41,61	37	624	5,9
Gümüşhane	45,76	26	99	26,3	Kafkas Gaziosmanpaşa	46,31	119	2019	5,9
Dumlupınar	56,03	36	183	19,7	Munzur R.T. Erdoğan	48,43	15	260	5,8
Adana B. ve Tek. Hakkâri	49,58	59	331	17,8	Karabük Mustafa Kemal	53,62	24	427	5,6
Osm. Korkut Ata Batman	42,82	10	73	13,7	Gazi A. Yıl. Beyazıt	34,86	5	89	5,6
Nev. Hacı Bektaş Çankırı Karatekin Iğdır	34,99	4	30	13,3	Çukurova Cumhuriyet	51,23	17	306	5,6
Aksaray	39,79	6	45	13,3	Esk. Osmangazi Akdeniz	46,96	16	304	5,3
Muş Alparslan İz. Katip Çelebi Niğde	53,56	19	144	13,2	Harran Erzincan	54,63	16	305	5,2
Artvin Çoruh Uşak	50,18	23	180	12,8	Bingöl KTÜ	44,55	90	1870	4,8
A. Menderes	39,21	25	203	12,3	Bozok Atatürk	57,81	18	378	4,8
Dokuz Eylül	57,94	8	66	12,1	A. İbrahim Çeçen	53,82	42	883	4,8
A. İbrahim Çeçen	46,90	34	284	12,0		44,08	27	594	4,5
	50,21	11	96	11,5		50,77	26	609	4,3
	47,76	31	282	11,0		49,53	28	662	4,2
	46,31	17	159	10,7		50,50	13	308	4,2
	47,61	14	133	10,5		43,87	10	237	4,2
	57,57	26	263	9,9		44,05	6	144	4,2
	50,03	64	668	9,6		64,63	37	901	4,1
	44,09	117	1317	8,9		44,91	7	171	4,1
	44,44	9	102	8,8		47,01	45	1118	4,0

Mardin	42,54	7	83	8,4	Ege	47,72	63	1587	4,0
Artuklu					İnönü	42,53	24	634	3,8
Uludağ	50,09	69	884	7,8	Ordu	36,74	5	159	3,1
Bartın	47,86	15	200	7,5	Adıyaman	44,14	7	243	2,9
Ahi Evran	53,00	20	288	6,9	Mersin	48,23	15	562	2,7
Bitlis Eren	34,41	7	102	6,9	Yüzüncü Yıl	44,18	11	476	2,3
Namık Kemal	53,35	27	407	6,6	Sinop	46,95	3	152	2,0
K. Sütçü İmam	60,88	25	390	6,4	Dicle	54,40	9	542	1,7
Kocaeli	42,74	39	611	6,4	Ondokuz Mayıs	43,60	10	638	1,6
Sakarya	57,87	61	959	6,4	Bil.Şeyh Edabali	42,02	16	1164	1,4
Giresun	45,90	18	283	6,4					
Kastamonu	52,05	16	252	6,3					
Genel Toplam						47,89	1708	28446	8,89

Çalışma kapsamında, akademik teşvik bilgileri kamu ile paylaşılan iktisat ve işletme fakülteleri ile iktisadi idari bilimler fakültelerinin performansları birlikte analiz edilmiştir. 65 fakültenin akademik performans bilgilerinin yer aldığı Tablo 9’da dikkat çeken ilk ayrıntı yalnız iki fakültenin (Karadeniz Teknik Ün. ve K. Sütçü İmam Ün.) 60 akademik puan ortalamasını aşmış olmasıdır. Aynı kapsamda, 2016 yılı verilerine göre hazırlanan listenin zirvesinde yer alan Selçuk ve Adnan Menderes üniversitelerinin akademik performans ortalamaları 55-60 puan aralığındadır (Karadağ ve Yücel, 2016: 10). Üniversite genelinde akademik teşvikten yararlanan toplam akademisyen sayısının %47,5’inin iktisadi ve idari bilimler fakültesinde görev yaptığı Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, bu yaklaşımla listenin zirvesinde yer almaktadır. Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %12,3’lük temsil oranı ile Bandırma 17 Eylül (%41,2) ve Alanya Alaaddin Keykubat (%30,6) üniversiteleri ile devam eden bu listenin 12’nci sırasında yer almaktadır. İktisadi ve idari bilimler fakültelerinin üniversiteyi temsil oranı açısından listenin ilk 10 sırasında yer alan üniversiteler içinde sadece Dumlupınar Üniversitesinin yeni bin yıldan önce kurulan üniversite olması dikkat çekicidir. Fakültelerin, üniversiteyi temsil oranından bağımsız olarak akademik performans ortalamalarına bakıldığında, 57,87 akademik teşvik puan ortalamasına sahip olan Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 60 puan ortalamasına en yakın fakültedir.

Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin akademik teşvik puan ortalaması ise 39,21'dir. Fakülte bu ortalama ile türdeşlerinin %92,3'nün gerisinde kalarak, listenin ancak 60'ıncı sırasında yer alabilmiştir. Çalışma kapsamında bağımsız olarak ele alınan ve diğer üniversitelerin ilgili birimleri ile karşılaştırılan fakülteler dikkate alındığında, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin akademik teşvik performansı açısından en başarısız birim olduğu görülmektedir. 2016 yılında 40-45 puan (Karadağ ve Yücel, 2016: 10) aralığında akademik performans ortalaması yakalayan fakültenin yaklaşık %10'luk puan ortalaması düşüşü de varılan saptamayı doğrulamaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Akademisyenlerinin akademik teşvik performanslarını kamu ile paylaşan 82 devlet üniversitesinin konuya ilişkin 2015 ve 2016 yılı verileri karşılaştırılarak yürütülen ve bu bağlamda Çankırı Karatekin Üniversitesinin genel tablo içindeki yerini serimlemeyi amaçlayan araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar aşağıda detaylandırılmıştır. 2016 yılına ilişkin veriler, akademik teşvik uygulamasının ilk yılında kurumların ve akademisyenlerin farkındalık ve uygulamaya katılım düzeyi sınırlı kaldığını göstermektedir. 2017 yılı akademik performansına bakıldığında, bu tespitin Çankırı Karatekin Üniversitesi için de geçerli olduğu görülmektedir.

Uygulamanın ikinci yılında kurumların ve akademisyenlerin bireysel akademik performansları ciddi şekilde artmıştır. Bu artış, ortalama %11-27 aralığındadır. Söz konusu artış Çankırı Karatekin Üniversitesinde %4-11 düzeyindedir. Yaklaşık %10'luk akademik performans düşüşünün yaşandığı görülen İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi söz konusu ivmelenmenin en önemli istisnasıdır.

Uygulamaya ilişkin farkındalığın artmasının bilimsel bilgi üretimi konusunda önemli bir motivasyon yarattığı çok açıktır. Çankırı Karatekin Üniversitesinin hem akademik teşvikten yararlanan akademisyen sayısında hem de akademik teşvik performans ortalamasında yaşanan hatırı sayılır artış, motivasyonun Çankırı Karatekin Üniversitesinde de anlam bulduğunun yalın ifadesidir.

Uygulamanın ilk yılında başarı listesinin üst sırasında yer alan üniversiteler, 2016 yılı verilerinde de benzer bir çizgi yakalamışlardır. Bu durum bir yılın bile akademik teşvik uygulamasında gelenek kazanmak için önemli olduğunu göstermektedir. Listelerde yer alan üniversitelerin kurulduğu tarihlere bakıldığında, üniversitenin genç ya da deneyimli bir üniversite olmasının söz konusu deneyim sürecinde çok etkili olmadığı söylenebilir.

Çankırı Karatekin Üniversitesinde en yüksek akademik performans ortalamasına sahip grup, profesör unvanlı akademisyenleridir. Bu grubu, doçent unvanlı akademisyenler izlemektedir. Hem yeniden atanabilmek hem de doçent unvanı alabilmek için belirli standartlarda akademik yayın üretmesi gereken yardımcı doçent unvanlı akademisyenlerin akademik performans puan ortalaması açısından araştırma görevlisi unvanlı akademisyenlerin dahi gerisinde kalması dikkat çekicidir. Bu çalışmanın sınırlılıklarının ötesinde gerekçeler barındıran söz konusu durumun, ülkemizin akademik bilgi üretimini ele alan başka bir çalışmaya konu olması gerekli ve yerinde olacaktır. Profesör unvanlı akademisyenler, ülke genelinde olduğu gibi Çankırı Karatekin Üniversitesinde de 90-100 puan aralığı performansın grubun geneli içindeki oranı açısından da en başarılı akademisyen grubudur.

61,29 akademik puan ortalamasına sahip Fen Fakültesi, bu alanda Çankırı Karatekin Üniversitesinin en başarılı birimidir. Akademik teşvikten yararlanan personelin üniversiteyi temsil oranına bakıldığında da listenin ilk sırasında yine Fen Fakültesinin (42 akademisyen) yer aldığı görülmektedir. Fen Fakültesini Edebiyat Fakültesi (40 akademisyen) takip etmektedir.

Genel olarak bakıldığında, fen bilimleri alanında eğitim verilen birimler akademik teşvik uygulaması açısından üniversite genelinde en başarılı birimler olarak görünmektedir. Bu birimleri mühendislik alanı izlemektedir. Bu tablo küçük istisnalar dışında Çankırı Karatekin Üniversitesinde de doğrulanmış durumdadır. Mevcut akademik teşvik uygulamasının puanlama sisteminin bu tablonun ortaya çıkmasındaki en önemli neden olduğu söylenebilir. Bu gerçeklik, sistemin ülkemizdeki üniversitelerin eğitim pratikleri ile akademisyenlerin

performans nitelikleri dikkate alınarak gözden geçirilmesi ve revize edilmesinin de en önemli gerekçesini oluşturmaktadır. Akademik teşvik uygulamasının ulusal, kurumsal ve bireysel kazanımlarının artırılması adına anlamlı olacağı değerlendirilen öneriler ise şu şekildedir; Akademik teşvik uygulamasının yarattığı motivasyonu sürekli ve verimli hale getirmek için disiplinlere ilişkin doğru yaklaşımlar geliştirilmelidir. Söz konusu yaklaşımlar aynı zamanda bilimsel bilgi üretimimizin niceliksel büyümesinin de önemli teminatlarından olacaktır. Tarihsel geçmiş ile akademik teşvik deneyimi ve performansının birbirini çok etkilemiyor olması Çankırı Karatekin Üniversitesi için bir fırsat olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir. Üniversitenin akademik teşvik uygulaması dışında ancak bu uygulamayı destekler nitelikte kurumsal teşvik uygulamaları geliştirmesi hem akademisyenlerin performanslarının hem de üniversitenin performansının artmasını sağlayacaktır.

Uygulamanın bilimsel bilgi üretimindeki nicel büyümenin yanı sıra nitel etkilerini de ortaya koyacak biçimde geliştirilmesi bilgi dünyası ve bilgi kullanıcıları açısından son derece anlamlı olacaktır. Bu noktada akademik personelin performansa dayalı bilgi üretimlerinin değerlendirilmesinde, bilgi dünyasının profesyonellerinin yetiştiği Bilgi ve Belge Yönetimi bölümünden yararlanılması kararların isabet oranını arttıracaktır.

Disiplinlere özgü bilimsel üretim pratikleri ve sınırlılıkları akademik teşvik uygulamasında mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. İlgili ve uygun platformlarda üniversite yöneticilerinin paylaşacakları bu yöndeki beyanları, konunun ulusal düzeydeki farkındalığı açısından son derece anlamlı olacaktır. Akademik performans kaygısı nedeni ile yaşanabilecek bilgi ve bilim etiği ihlallerinin yaşanmaması için yeni tedbirlerin geliştirilmesi ve bunların akademik personel ile paylaşılması mesleğin etik değerleri açısından son derece önemlidir ve bu önemin gözetilmesi tüm paydaşların sorumluluğu olmalıdır. Uygulamanın genel olarak isabetli bir yenilik olduğu çok açıktır. Ancak bu alanda sağlanacak sürekli başarı için yeni bir bakış açısı geliştirilmelidir. Akademik teşvik uygulamasında tüm paydaşlarının görüş, öneri ve eleştirilerinin dikkate alınarak yapılacak bir revizyon hem uygulamanın başarısını, hem bilimsel bilgi üretim düzeyimizin yükselmesini, hem de uygulamanın saygınlığını arttıracaktır.

Unutmamak gerekir ki gerçek bilgi ve bilim, doğru ve gelişmiş meslek ahlakının hayat bulduğu ortamlarda üretilebilecektir. Bilim insanı için bu ortamların yaratılması ve koşullarının iyileştirilmesi en etkili motivasyondur.

KAYNAKÇA

Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği. (2015). Karar no. 2015/8305, *T.C. Resmi Gazete*, sayı 29566, tarih 18.12.2015. 16 Ağustos 2017 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/12/20151218-4.pdf> adresinden erişildi.

Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği. (2016). Karar no. 2016/9714, *T.C. Resmi Gazete*, sayı 29935, tarih 31.12.2016. 16 Ağustos 2017 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/12/20161231M3-2.pdf> adresinden erişildi.

Karadağ, E. & Yücel, C. (2016). Devlet üniversiteleri sıralaması: 2016 yılı. 07 Ağustos 2017 tarihinde <https://www.enginkaradag.net/dus> adresinden erişildi.

Karadağ, E. ve Yücel, C. (2017). Devlet üniversiteleri ve fakülteleri sıralaması-2017. 07 Ağustos 2017 tarihinde <https://www.enginkaradag.net/dus> adresinden erişildi.

Yükseköğretim Kurulu Yükseköğretim Bilgi Yönetimi Sistemi. (2017). Öğretim Elemanı İstatistikleri. 07 Ağustos 2017 tarihinde <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden erişildi.

Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın; Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın; Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun; Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/981, 2/187, 2/929, 2/1532, 2/2135,

2/2260, 2/2290, 2/2403). TBMM, Yasama Dönemi 24, Yasam Yılı 5, Sıra Sayısı: 651. 15 Ağustos 2017 tarihinde <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss651.pdf> adresinden erişildi.